

El protoparaigua

L'any 1975, un grupet de mestres que treballaven a l'Escola Orlandai, es van animar a fer alta muntanya a l'estiu. Sembla que les dates triades foren del 9 al 15 de juliol. Van plantar la tenda en un parell de valls pirinenques i realitzaren diferents ascensions: el port de Bouet, la Pica d'Estats, el Peguera i algun cim més. Aquest grupet estava format per Joaquim Fradera, Narcís Fradera, Manel Pons, Mariona Trabal i M. Eulàlia Valeri, la més experta en muntanya del grup.

Aquesta experiència es va anar repetint durant anys successius, la segona quinzena de juliol, una vegada finalitzada l'Escola d'Estiu. El nombre d'assistents va anar augmentant gradualment.

L'any 1978, a partir del refugi de la Renclusa van pujar a l'Aneto i a partir del de Góriz van intentar ascendir al Mont Perdut. Els anys 1979, 1980 i 1981 es va fer estada a Salardú (la vall d'Aran) i el 1982, 1983 i 1985 a Saurí (el Pallars Sobirà). L'any 1984 es va anar a Os de Civís (l'Alt Urgell) i el 1986 a Grist (nom oficial en castellà: Eriste), a la vall de Benasc. Aquestes trobades estiuenques han tingut un llarg recorregut ja que a hores d'ara encara es continuen celebrant.

Al llarg del curs 1981-82 es va intentar tenir activitat muntanyenca mensualment. Es va proposar seguir el GR-7 des de Fredes a Andorra. L'experiència no va ser gaire reeixida. Aquest primer curs es va sortir solament quatre caps de setmana, de desembre a març. Es va anar de Fredes (el Baix Maestrat) a Mont-ral (l'Alt Camp). El curs següent, 1982-83 es va continuar amb el seguiment del GR-7. Es van realitzar un total de cinc sortides, de setembre a abril, de Mont-ral (l'Alt Camp) fins a Tuixent (l'Alt Urgell).

El Paraigua del segle XX

Disposats a tenir activitat muntanyenca al llarg de tot el curs, a principis de curs 1986-87 es va convocar una reunió a casa la Palmira Viaplana, a Barcelona. La crida es va dirigir a totes aquelles persones que havien assistit a alguna de les anades al Pirineu que, com s'ha explicat, s'anaven fent regularment als estius. La reunió va ser coordinada per en Manel Pons i en Miquel Soler.

Els presents a la reunió vàrem acordar:

- Programa una sortida mensual de cap setmana de setembre a juny
- Enviar una circulars informativa explicant les característiques de la sortida amb certa antelació donant un termini per fer la inscripció
- Dotar-nos d'una organització telefònica en forma de cadena per tal de que determinades notícies arribessin a tothom
- Establir una quota anual per tal de fer front a les despeses produïdes per l'enviament de la circulars així com de la preparació de les sortides

- També vàrem aprovar fer dues trobades anuals. Una per celebrar el Nadal, que podria coincidir o no amb una sortida i l'altra a final de curs. Aquesta amb l'objectiu de rendir comptes del funcionament del grup i fer noves propostes de cara el curs següent

- Com a càrrecs es consensuaren els de Coordinador general i el de Secretari/a. El primer va recaure en la meua persona i el segon inicialment en la persona de l'Eulàlia Lali Rosselló, que el va exercir un grapat d'anys, i posteriorment en la de Lourdes Molina. La feina d'ambdues feta amb professionalitat i eficiència, dedicant-hi un grapat d'hores, va resultar decisiva per la bona marxa del grup.

Pel curs 1986-87, es va fer la proposta d'anar de Tarragona a Puigcerdà seguint en GR- 7.2 i el GR- 4 ja que eren dels pocs GR que tenia publicats els llibrets amb els itineraris a seguir.

La primera excursió va tenir lloc el cap de setmana del 25 i 26 d'octubre de 1986: Tarragona – Nulles i Nulles – Santes Creus. Els assistents foren: Narcís Fradera (només el dissabte), Margarita Gallifa, Mariona Ludevid, Núria Mirabet, Michele Pendanx, Joan Pons, Manel Pons, Josep Samsó, Miquel Soler (només el dissabte), Lluís Trabal, Mariona Trabal, Maria Eulàlia Valeri (només el diumenge).

L'experiència va ser un èxit. Al llarg de vuit caps de setmana van caminar els 279 km. de l'itinerari del GR-7.2 i GR-4 entre Tarragona i Puigcerdà, amb una mitjana d'assistència de 14 persones. I des de llavors que El Paraigua no ha deixat de caminar....

Els cursos següents vàrem seguir aquests itineraris:

1.987-88	Barcelona – Banyuls
1.988-89	Fredes – Andorra
1.989-90	Barcelona – Canigó. Aquest itinerari crec recordar que el vàrem treure de la revista Muntanya. Ja no era un G.R. publicat en un llibret
1.990-91	Núria - Vallgorguina
1.991-92	Sitges – Delta de l'Ebre
1.992-93	Sant Cugat – Sant Maurici. La presència en el grup d'en Francesc Garrigos, un experimentat muntanyenc, va permetre que per primera vegada fóssim nosaltres el que dissenyàssim l'itinerari
1.993-94	Serra amunt, serra avall. Tips de seguir itineraris lineals, aquest curs cada sortida la dedicarem a un punt de la geografia catalana diferent des d'on fèiem dues excursions
1.994-95	Puig de la Cadireta – Matagalls
1.995-96	Del Fluvià al Segre
1.996-97	Tarragona – Puigcerdà
1.997-98	L'Estany - Montblanc

A partir del curs 1998-99 la meua assistència a les excursions va minvar força. Necessitava reptes físicament mes exigents. Vaig passar la Coordinació general a l'Eduard Botey. El 9 de juny del 2001 vaig fer la meua última excursió amb El Paraigua.

Al llarg de la meua estada al grup sols recordo un tema objecte de dissensió: El Paraigua havia de ser un grup obert o tancat? Finalment vàrem arribar a un consens: els ingressos al grup es produïrien oficialment al principi de cada curs. Mentrestant, però, els diferents components del grup tenien la possibilitat de portar gent al grup com a convidats.

Per acabar m'agradaria deixar clar les raons per les quals en un moment determinat dels seus inicis el grup va adoptar el nom d'El Paraigua. Feia referència a una expressió que freqüentment utilitzava la directora de l'escola on treballàvem: Quan van mal dades pel motiu que sigui, deia, tots veniu a buscar empara sota el meu paraigua. És a dir, en aquest cas significa aixopluc, recer... i no fa referència a l'estri que fem servir per resguardar-nos de la pluja.

Moltes gràcies per escoltar-me.

Visca El Paraigua!

Manel Pons